

Uwagi ogólne**Aktywność ekonomiczna ludności**

1 Dane zawarte w tabl. 1, 2 opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, przeprowadzanego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Badaniem objęte są **osoby w wieku 15 lat i więcej**, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach, z wyjątkiem osób nieobecnych 12 miesięcy i więcej, jeżeli ich nieobecność nie wynikała z charakteru wykonywanej pracy. Gospodarstwo domowe oznacza zespół osób spokrewnionych lub spowinowacanych, a także niespokrewnionych, mieszkających razem i utrzymujących się wspólnie. Badanie nie obejmuje gospodarstw domowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania i bezdomnych.

Dane BAEL od 2010 r. uogólniono na podstawie bilansów ludności opracowywanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

2 Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo w BAEL i NSP 2011 stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

- 1) do **pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:
 - wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
 - formalnie miały pracę, ale jej nie wyko-

General notes**Economic activity of the population**

1. Data in tables 1, 2 were compiled on the basis of the **Labour Force Survey (LFS)**, a sample survey conducted on a quarterly basis using the continuous observation method, i.e., economic activity of the population is observed in each week during the whole quarter. The survey covers **persons aged 15 and more**, being members of households in dwellings selected on a random basis. The survey does not cover the members of households absent for 12 months and more except persons whose absence results from the type of their job. A household is a group of people living together in a dwelling and maintaining themselves jointly. The survey does not include institutional households and homeless.

The LFS data since 2010 were generalized on the basis of the population balances compiled with the use of the Population and Housing Census 2011..

2. The main criterion in dividing the population into economically active and inactive in LFS and in the Census 2011 is work, i.e. performing, holding or looking for work.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

- 1) **employed persons** are persons who during the reference week:
 - performed, for at least 1 hour, any work providing earnings or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm in agriculture or conducting a family-owned business outside agriculture,
 - formally had work but did not perform it (e.g., due to illness, vacation, a break in company

nywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych), jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; ponadto w BAEL przyjmuje się, że jeżeli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15—74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
 - w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy, były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Od I kwartału 2008 r. czas poszukiwania pracy w BAEL liczony jest od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie. W związku z tym dane te nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

activity, bad weather), if the break in work did not exceed 3 months; moreover in LFS there is accepted if the break in work exceeded 3 months, the additional criterion in case of employment as a paid employees (employees hired on the basis of an employment contract and outworkers) was the fact of receiving at least 50% of the hitherto remuneration.

2) **unemployed persons** are persons aged 15—74 who simultaneously fulfilled three conditions:

- within the reference week were not employed,
- within a 4-week period (the last week being the reference week) actively sought work,
- were available for work within a fortnight period after the reference week.

The unemployed also include persons who have found work and were waiting to begin it within a 3-month period as well as persons who were available for that work.

Since the I quarter of 2008 the duration of job search in LFS has been calculated since the moment of ending the break in a job search providing that it happened and lasted at least 4 weeks. Therefore these data are not comparable with the results of the previous years.

Economically inactive persons are persons who are not classified either as employed or unemployed.

3. The activity rate is calculated as the share of economically active persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The employment rate is calculated as the share of the employed persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The unemployment rate calculated as the share of unemployed (total or in a given group) in the economically active population (total or in a given group).

Pracujący

1. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego;
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych (o powierzchni użytków rolnych do 1 ha i powyżej 1 ha) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych, z pewnymi wyłączeniami w latach 2005-2009; patrz ust. 4 na str. 143;
 - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

2. **Pełnozatrudnieni** są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

3. Dane dotyczące **pracujących według stanu** w dniu 31 XII podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

4. Dane dotyczące **pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według**

Employment

1. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) or service relation;
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), i.e., working on private farms (with area up to 1 ha and more than 1 ha of agricultural land) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land with some exceptions in 2005-2009; see item 4 on page 143,
 - b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity other than that related to private farms in agriculture.
 - c) other self-employed persons, e.g., persons practising learned professions;
- 3) outworkers;
- 4) agents (including contributing family workers and persons employed by agents);
- 5) members of agricultural production co-operatives (agricultural producers' co-operatives and co-operatives established on their basis as well as agricultural farmers' co-operatives);
- 6) clergy fulfilling priestly obligations.

2. **Full-time paid employees** are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker. **Part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. **Part-time paid employees in the main workplace** are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

3. Data concerning **employment on a given day** as of 31 XII are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

4. Data concerning **employed persons on private farms in agriculture as of 31 XII** in 2002-

stanu w dniu 31 XII w latach 2002-2009 wyszacowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 oraz od 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

- 1) w latach 2005-2009 nie zaliczono osób pracujących:
 - a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby,
 - b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby;
- 2) od 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby).

5. Dane dotyczące **przeciętnego zatrudnienia** ujmują wyłącznie zatrudnionych na podstawie stosunku pracy. Informacje dotyczą pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

6. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

Agenci pracujący na podstawie umów agencyjnych otrzymują wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne w formie prowizji od obrotów (wynagrodzenie tych osób jest uzależnione od wartości dokonywanych transakcji lub wartości wykonanych usług).

Agenci prowadzący placówki na podstawie umowy na warunkach zlecenia przejmują pełne wpływy uzyskane z działalności placówek i zobowiązani są uiszczać na rzecz zleceniodawcy zryczałtowaną odpłatność ustaloną w kwocie lub wskaźnikiem procentowym od obrotu.

7. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

8. Dane grupowane według sekcji i działów opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o pracujących wg stanu w dniu 31 XII, które do 2000 r. opracowywano zaliczając do odpowiednich sekcji części składowe jednostek prawnych zgodnie z ich rodzajem działalności.

9. Dane w tablicach 6 – 11 nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków

2009 were estimated on the basis of the results of the Population and Housing Census as well as the Agricultural Census 2002 as well as since 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010.

The following employed persons on private farms conducting agricultural activity are included in the group of employed persons on private farms, while:

- 1) in 2005-2009 are not included the following employed persons:
 - a) on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs,
 - b) on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for their own needs;
- 2) since 2010 are included the whole number of employed persons on those farms independently from area of agricultural land as well as from destination of agricultural output (including producing **exclusively** or **mainly** for their own needs).

5. Data concerning **average paid employment** include exclusively employees hired on the basis of an employment contract. Information concerns full- and part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

6. **Agents** are persons who are bound by agency agreements or by order agreements for managing entities, the scope of activity of which is described in the agreement.

Agents employed on the basis of agency agreements receive agency and commission wages and salaries in the form of sales commissions (wages and salaries of these persons are dependent on the value of transactions conducted or on the value of services rendered).

Agents managing entities on the basis of order agreements receive all income obtained from entity activity and are obligated to pay contractor a lump-sum payment established either as a defined sum or as a percentage of turnover.

7. Data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

8. Data grouped according to sections and divisions were compiled using the **enterprise method**, excluding information regarding employment as of a given day as of 31 XII, which until 2000 was compiled by including parts of legal entities, based on the kind of activity, in the appropriate sections.

9. Data in tables 6 – 11 do not include: foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations,

zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych oraz podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

10. Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone;
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

11. Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

12. Informacje o ruchu zatrudnionych dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy łącznie ze zwolnieniami grupowymi, osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także — ze względów ewidencyjnych — osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i bezpłatne) w badanym okresie do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedniego.

13. Dane o **absolwentach podejmujących pierwszą pracę** dotyczą pełnozatrudnionych (bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo).

economic and professional self-government, individual farmers, clergy as well as economic entities employing up to 9 persons.

10. Vacancies are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- 1) the positions and jobs were actually unoccupied on the survey day;
- 2) the employer made efforts to find people willing to take up the job;
- 3) if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would readily take them in.

11. Newly created jobs are the jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

12. Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees, excluding seasonal and temporary employees. These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as, for record-keeping purposes — persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care and unpaid vacations (or the number of terminations less the number of persons granted child-care and unpaid vacations) during a survey period to the number of full-time paid employees on a given day as of 31 XII the previous year.

13. Data regarding **school leavers starting work for the first time** concern full-time paid employees (excluding seasonal and temporary employees).

Bezrobocie

1. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy obowiązującą od 1 VI 2004 r., (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 149, z późniejszymi zmianami) określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat, a nie ukończyła 60 lat w przypadku kobiet i 65 lat w przypadku mężczyzn, jest osobą niezatrudnioną i niewykonyującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną – zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

2. **Stopę bezrobocia rejestrowanego** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

3. Informacje o wydatkach Funduszu Pracy podaje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.).

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy, niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane opracowano na podstawie statystycznych kart wypadków przy pracy oraz sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) w przypadku poszkodowanych w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Za **jeden wypadek przy pracy** liczy się wpa-

Unemployment

1. *Data regarding registered unemployed persons include persons who, in accordance with the Law on Promotion Employment and Labour Market Institutions, dated 20 IV 2004, in force since 1 VI 2004 (uniform text Journal of Laws 2015 item 149, with later amendments) are classified as unemployed.*

An unemployed person is understood as a person who is at least 18 years old and is less than 60 in case of women and less than 65 in case of men, is not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme exam) or tertiary schools in part-time programme, looking for employment or other kind of paid work and registered in a powiat labour office, appropriate for his/her permanent stay, with additional provisions concerning the sources of income, included in the mentioned law.

2. *The registered unemployment rate is calculated as the relation of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.*

3. *Information concerning Labour Fund expenditures are given according to Law dated 20 IV 2004, on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (Journal of laws No. 99, item 1001 with later amendments).*

Work conditions

1. *Information regarding accidents at work also includes accidents considered equivalent to accidents at work, regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.*

Data were compiled on the basis of statistical reports of accidents at work as well as on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) in cases of persons injured on private farms in agriculture.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or

dek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

Za **wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkami przy pracy traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie trwania podróży służbowej,
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony,
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające w zakładzie pracy organizacje, np. zawodowe.

2. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwała poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

3. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

4. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wydarzenia powodujące urazy pogrupowano od 2005 r. zgodnie z zaleceniami EUROSTAT-u.

5. Wskaźnik wypadkowości jest to liczba osób poszkodowanych przypadających na 1000 pracujących; do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną liczbę pracujących, obliczoną jako średnia arytmetyczna 2 stanów w dniu 31 XII, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

6. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości; dane:

- 1) obejmują zatrudnionych w podmiotach zali-

mass accident, is counted as a single accident at work.

Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.

Accidents considered equivalent to accidents at work include accidents which occur:

- during a business trip,
- during the training within the scope of public self-defence,
- while performing tasks for organizations operating in the company, e.g., trade unions.

2. A serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

3. A fatal accident at work is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

4. Accidents at work are classified, i.e., according to **contact-mode of injury** which directly cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all short-comings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact-mode of injury since 2005 are grouping according to the EUROSTAT recommendation.

5. The accident ratio is the number of persons injured per 1000 persons employed. In calculating the ratio the average number of working persons was assumed, expressed as an arithmetic mean for two consecutive years, as of 31 XII, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

6. Information regarding **persons working in hazardous conditions** i.e., with substances hazardous to health, is compiled on the basis of reports. Data concern persons:

- 1) employed by entities included in the sections: agriculture, forestry and fishing (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and

czanych do sekcji: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich); górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wzniesieniem budynków); handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; informacja i komunikacja (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów badań telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji); działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanej oraz pozostałego sprzątnięcia); edukacja (w zakresie szkół wyższych), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (w zakresie opieki zdrowotnej); pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);

2) dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwiókniające, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi;

3) do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku badanego.

7. Za **chorobę zawodową** uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

8. Szczegółowe objaśnienia i informacje z zakresu warunków pracy zawierają publikacje GUS z serii „Informacje i opracowania statystyczne” — „Wypadki przy pracy” oraz „Warunki pracy”.

related service activities as well as marine fishing); mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction (excluding development of building projects); wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; information and communication (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities); professional, scientific and technical activities (in the scope scientific research and development as well as veterinary activities); administrative and support service activities (in the scope rental and leasing activities, travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities); education (only tertiary education); human health and social work activities (in the scope human health activities); other service activities (in the scope repair of computers and personal and household goods);

2) *exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold micro-climates, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery;*

3) *the number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 XII from the surveyed year was assumed in calculating the ratio per 1000 paid employees.*

7. *A disease is deemed an occupational disease if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.*

8. *Detailed explanations and information concerning work conditions are contained in CSO's publications from series "Statistical information and report" — "Accidents at Work" and "Working Conditions".*

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

TABL. 1 (72). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ – na podstawie BAEL
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE – on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016				SPECIFICATION	
	przeciętne w roku annual averages		kwartały quarters					
			I	II	III	IV		
LUDNOŚĆ w tys.	1221	1167	1022	1023	1023	1021	1021	POPULATION in thous.
Mężczyźni	604	575	494	494	494	493	493	Men
Kobiety	617	592	528	529	529	528	528	Women
Aktywni zawodowo	692	654	563	574	561	559	557	Economically active persons
mężczyźni	389	368	316	315	314	320	315	men
kobiety	303	286	247	259	247	240	242	women
Pracujący	609	588	513	513	518	510	511	Employed persons
mężczyźni	342	330	288	281	288	293	289	men
kobiety	267	258	225	232	230	217	222	women
Bezrobotni^a	83	66	50	61	44	49	46	Unemployed persons^a
mężczyźni	47	38	28	35	26	26	25	men
kobiety	36	28	22	26	17	23	21	women
Bierni zawodowo	529	514	459	449	462	462	464	Economically inactive persons
Mężczyźni	215	207	178	179	180	174	178	Men
Kobiety	314	306	281	270	282	288	285	Women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI								
ZAWODOWEJ w %	56,7	56,0	55,1	56,1	54,8	54,8	54,6	ACTIVITY RATE in %
mężczyźni	64,4	64,0	64,0	63,8	63,6	64,9	63,9	men
kobiety	49,1	48,3	46,8	49,0	46,7	45,5	45,8	women
Miasta	55,0	52,9	53,7	54,3	53,9	53,6	53,1	Urban areas
Wieś	57,9	58,5	56,2	57,4	55,7	55,7	55,9	Rural areas
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA w %	49,9	50,4	50,2	50,1	50,6	50,0	50,0	EMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	56,6	57,4	58,3	56,9	58,3	59,4	58,6	men
kobiety	43,3	43,6	42,6	43,9	43,5	41,1	42,0	women
Miasta	47,2	47,3	48,8	49,0	49,4	48,7	48,4	Urban areas
Wieś	52,0	52,8	51,3	51,1	51,5	51,0	51,3	Rural areas
STOPA BEZROBOCIA w %	12,0	10,1	8,9	10,6	7,8	8,8	8,3	UNEMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	12,1	10,3	8,9	11,1	8,3	8,1	7,9	men
kobiety	11,9	9,8	8,9	10,0	6,9	9,6	8,7	women
Miasta	14,3	10,7	9,1	9,8	8,2	9,1	8,8	Urban areas
Wieś	10,2	9,7	8,7	11,3	7,5	8,5	7,8	Rural areas

^a Osoby w wieku 15—74 lata.

^a Persons aged 15—74.

TABL. 2 (73). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU
ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2016 R. – na podstawie BAEL
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE
AND EDUCATIONAL LEVEL IN IV QUARTER 2016 – on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność Popu- lation	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawo- dowo Economi- cally inactive persons	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej Activity rate	Wskaźnik zatrud- nienia Employ- ment rate	Stopa bezro- bocia Unem- ploy- ment rate
		ogółem total	pracujący employed	bezro- botni ^a unem- ployed ^a				
		w tys in thous.						
OGÓŁEM TOTAL	1021	557	511	46	464	54,6	50,0	8,3
Według wieku: By age:								
w tym w wieku produkcyjnym ^b of which of working age ^b	721	536	489	46	185	74,3	67,8	8,6
15–24 lata	136	44	34	9	92	32,4	25,0	20,5
25–34	170	142	124	18	28	83,5	72,9	12,7
35–44	170	146	136	10	24	85,9	80,0	6,8
45–54	147	122	116	6	25	83,0	78,9	4,9
55 lat i więcej and more	399	104	101	4	295	26,1	25,3	3,8
Według poziomu wykształcenia: By educational level:								
Wyższe Tertiary	221	167	159	8	54	75,6	71,9	4,8
Policealne i średnie zawodowe Post-secondary and vocational secondary	246	156	143	13	90	63,4	58,1	8,3
Średnie ogólnokształcące General secondary	88	45	38	7	43	51,1	43,2	15,6
Zasadnicze zawodowe Basic vocational	251	154	141	14	97	61,4	56,2	9,1
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe Lower secondary, primary and incomplete primary	216	36	31	5	179	16,7	14,4	13,9

a Osoby w wieku 15–74 lata. b Mężczyźni 18–64 lata, kobiety 18–59 lat.
a Persons aged 15–74. b Men aged 18–64, women aged 18–59.

Pracujący Employment

TABL. 3 (74). **PRACUJĄCY**^a
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2015	2016	
				ogółem total	w tym kobiety of which females
OGÓŁEM	434831	458414	465034	473772	229162
TOTAL					
sektor publiczny <i>public sector</i>	.	97985	89708	90723	60361
sektor prywatny <i>private sector</i>	.	360429	375326	383049	168801
Rolnictwo ^b , leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture^b, forestry and fishing</i>	144057	149706	149653	149632	74809
Przemysł <i>Industry</i>	79037	81539	80207	82356	23365
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	67315	69839	69380	71418	21113
Budownictwo <i>Construction</i>	18184	26596	24233	24674	2503
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	60568	59099	59996	60758	33287
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	19724	19376	19034	20090	3794
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	4485	4715	5703	5858	3990
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	2854	2792	3327	3400	1009
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	6295	6173	5484	5521	3812
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities^Δ</i>	3244	3402	3560	3847	1877
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	9595	8376	9713	10217	5254
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities^Δ</i>	5569	7779	9234	10925	4627
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	17304	20031	20871	20674	12964
Edukacja <i>Education</i>	30762	32698	31956	32116	25412
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	25263	27238	30217	30878	24373
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	3241	3955	4056	4170	2533
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	4649	4939	7790	8656	5553

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. b Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe; patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 143.

a By actual workplace and kind of activity. b For private farms in agriculture estimated data; see general notes, item 4 on page 143.

TABL. 4 (75). PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which		
			zatrudnieni na podstawie stosunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	agenci agents	właściciele, współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co-owners including contributing family workers
OGÓŁEM	2005	195004	192381	314	1995
TOTAL	2010	206808	204313	223	2090
	2015	201990	199598	260	2007
	2016	205453	203077	221	2038
sektor publiczny <i>public sector</i>		83642	83642	-	-
sektor prywatny <i>private sector</i>		121811	119435	221	2038
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		1953	1824	-	19
Przemysł <i>Industry</i>		63264	62636	-	627
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>		54889	54278	-	610
Budownictwo <i>Construction</i>		11153	10872	-	280
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>		24298	23647	15	631
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>		7202	7063	-	139
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>		2806	2729	-	77
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>		1634	1619	-	15
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>		2692	2478	206	8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>		2424	2413	-	11
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>		2597	2540	-	57
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>		5456	5415	-	41
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>		19663	19663	-	-
Edukacja <i>Education</i>		31034	30992	-	42
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>		25467	25380	-	87
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>		3627	3626	-	1
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>		157	154	-	3

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 5 (76). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób of which entities employing more than 9 persons	
OGÓŁEM	223907	233027	223981	229439	192044	TOTAL
sektor publiczny	.	86705	79688	79833	79833	public sector
sektor prywatny	.	146322	144294	149606	112211	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3947	1513	1578	1632	1289	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł przetwórstwo	69370	66157	62440	64629	59432	Industry
przemysłowe	59245	57646	54623	56124	51342	manufacturing
Budownictwo	13541	19631	15825	16213	10302	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	35360	38264	34723	34318	22429	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	8933	9146	9258	9822	6809	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2521	3374	3806	3724	2523	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	1534	1303	1745	1859	1422	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3599	3061	2774	2724	2325	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3044	2943	2708	2857	2268	Real estate activities ^Δ
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	5293	4659	4512	4776	2552	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2407	3556	4310	5569	4841	Administrative and support service activities ^Δ
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabez- pieczenia społeczne	16715	19340	18937	18757	18757	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	30352	30405	29509	29617	29343	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	23113	24634	24842	25380	24263	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2626	3322	3335	3462	3350	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	1552	1720	3682	4099	138	Other service activities

a Bez zatrudnionych za granicą.

a Excluding persons employed abroad.

TABL. 6 (77). PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI ^a

Stan w dniu 31 XII

FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Pełnozatrudnieni ^b Full-time paid employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time paid employees	
		ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM	2005	178423	86041	13958	8227
TOTAL	2010	190296	91089	14017	8698
	2015	186011	92505	13587	9093
	2016	189819	95100	13258	9016
sektor publiczny <i>public sector</i>		77058	52778	6584	4774
sektor prywatny <i>private sector</i>		112761	42322	6674	4242
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		1292	311	532	419
Przemysł <i>Industry</i>		60684	17062	1952	1029
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>		52518	15382	1760	938
Budownictwo <i>Construction</i>		10459	1114	413	132
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>		22165	12438	1482	1046
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>		6912	1066	151	58
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering ^Δ</i>		2425	1749	304	223
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>		1458	478	161	81
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>		2375	1873	103	65
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities ^Δ</i>		2213	1086	200	113
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>		2333	1440	207	151
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities ^Δ</i>		4953	1896	462	317
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>		18967	11989	696	444
Edukacja <i>Education</i>		26260	21164	4732	3563
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>		24061	19461	1319	960
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>		3121	1885	505	391
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>		141	88	13	11

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b Od 2009 łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b Since 2009 including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 7 (78). PRZYJĘCIA DO PRACY^a
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
			kobiety women	podjmujący pierwszą pracę persons starting work for the first time	poprzednio pracujący persons formerly employed	powracający z urlopów wychowaw- czych ^b persons returning from child-care leaves ^b	
OGÓŁEM	2005	38413	12745	5765	16723	607	21,6
TOTAL	2010	42143	15363	5061	23072	599	22,3
	2015	37109	15074	4887	23260	223	20,2
	2016	37607	15049	4788	23146	228	20,3
sektor publiczny <i>public sector</i>		8606	5273	1140	6035	82	11,2
sektor prywatny <i>private sector</i>		29001	9776	3648	17111	146	26,7
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		193	49	63	104	-	16,0
Przemysł <i>Industry</i>		13403	3528	1662	8619	63	22,7
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>		12058	3255	1557	7595	55	23,6
Budownictwo <i>Construction</i>		3732	255	267	2238	6	35,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>		5482	2984	986	2945	47	25,6
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>		1974	295	161	1211	13	30,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>		786	474	71	397	6	32,6
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>		323	86	65	209	-	23,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>		262	212	34	149	3	11,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities^Δ</i>		653	288	33	560	1	29,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>		535	360	81	330	3	21,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities^Δ</i>		2385	894	222	1102	3	55,0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>		2769	1653	400	1988	34	14,3
Edukacja <i>Education</i>		2285	1821	204	1467	17	8,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>		2398	1888	460	1549	28	10,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>		383	235	74	243	4	12,5
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>		44	27	5	35	-	36,1

a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. b W 2005 r. łącznie z powracającymi z urlopów bezpłatnych.

a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. b In 2005 including persons returning from unpaid leaves.

TABL. 8 (79). ZWOLNIENIA Z PRACY^a
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termi- nation rate in %
			kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przenie- sieni na eme- ryturę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabilita- cję retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabilita- tion	korzysta- jący z urlopów wychow- awczych ^b taking child- care ^b	
				przez zakład pracy by em- ployer	przez praco- wnika by em- ployee			
OGÓŁEM	2005	35622	11663	4559	2922	2293	1114	19,70
TOTAL	2010	38257	13522	5326	2515	1365	682	20,2
	2015	34002	12305	5873	2879	2367	374	18,4
	2016	32781	12344	2957	2887	2479	508	17,5
sektor publiczny public sector		7874	4753	488	202	1489	108	10,2
sektor prywatny private sector		24907	7591	2469	2685	990	400	22,7
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		162	34	8	6	29	1	13,3
Przemysł Industry		11310	2674	1163	1223	750	161	19,0
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		10301	2436	1056	1149	546	150	20,0
Budownictwo Construction		3660	237	283	223	64	35	34,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		4543	2411	503	592	126	119	20,8
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		1529	203	120	203	84	20	23,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		797	460	78	147	11	19	32,5

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b W 2005 r. łącznie z korzystającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b In 2005 including persons taking unpaid leaves.

TABL. 8 (79). **ZWOLNIENIA Z PRACY**^a (dok.)
TERMINATIONS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termination rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przeniesieni na emeryturę, rentę z tytułu niezdolności do pracy, rehabilitację retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabilita- tion	korzystający z urlopów wychowaw- czych ^b taking child- care ^b	
			przez zakład pracy by em- ployer	przez praco- wnika by em- ployee			
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	262	76	37	71	3	3	18,5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	285	225	43	31	34	11	11,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities^Δ</i>	626	290	28	31	66	-	28,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	664	338	58	53	26	6	26,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities^Δ</i>	1765	550	168	100	28	11	40,5
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ^Δ <i>Public administration and defence; compulsory social security^Δ</i>	2879	1701	73	32	381	38	14,9
Edukacja <i>Education</i>	2037	1550	259	62	436	27	7,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	1914	1406	102	95	409	53	8,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	325	182	32	17	32	4	10,6
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	23	7	2	1	-	-	18,9

a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. b W 2005 r. łącznie z korzystającymi z urlopów bezpłatnych.

a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. b In 2005 including persons taking unpaid leaves.

TABL. 9 (80). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH, ZAWODOWYCH I LICEÓW OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ PO RAZ PIERWSZY**^a
THE GRADUATES OF TERTIARY SCHOOLS, LEAVERS OF VOCATIONAL AND SECONDARY SCHOOLS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem – absolwenci szkół Of total number – school leavers			
				wyższych tertiary	policealnych i średnich zawodowych post-secon- dary and secon-dary vocational	liceów ogólno- kształcą- cych general secon- dary	zasadni- czych zawo- dowych basic voca- tional
OGÓŁEM	2005	5111	2027	1792	1634	609	1076
TOTAL	2010	4106	1817	1535	1130	556	885
	2015	3345	1272	1567	833	359	586
	2016	3158	1484	1362	867	393	536
sektor publiczny <i>public sector</i>		875	609	568	133	93	81
sektor prywatny <i>private sector</i>		2283	875	794	734	300	455
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		35	6	16	11	-	8
Przemysł <i>Industry</i>		1180	245	326	417	146	291
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>		1094	219	304	401	138	251
Budownictwo <i>Construction</i>		154	26	62	28	7	57
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles</i> ^Δ		600	379	188	220	112	80
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>		97	28	27	39	10	21
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering</i> ^Δ		36	21	7	12	6	11
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>		55	10	27	13	13	2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>		22	18	18	1	2	1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i> ^Δ		25	13	13	1	2	9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>		39	25	34	1	2	2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i> ^Δ		43	21	13	15	1	14
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>		303	233	207	31	49	16
Edukacja <i>Education</i>		128	106	113	4	7	4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>		393	318	291	59	23	20
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>		48	35	20	15	13	-
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>		-	-	-	-	-	-

a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

a Employed on the basis of an employment contract; data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 10 (81). **MIJESKA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE W 2016 R.**
JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOB IN 2016

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies – newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which vacancies – newly created jobs	z liczby ogółem w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of total number in entities em- ploying more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities em- ploying more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities em- ploying more than 9 persons
OGÓŁEM TOTAL	1407	94	639	12985	6607	6552	3316
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	4	-	4	177	49	66	15
Przemysł <i>Industry</i>	443	46	209	3093	2049	1375	1105
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	-	-	-	21	17	19	17
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	412	40	184	2821	1864	1206	978
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	12	2	10	39	10	20	11
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	19	4	15	212	158	130	99
Budownictwo <i>Construction</i>	121	-	16	2141	686	2235	337
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	275	3	111	1651	1085	562	467
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	186	-	70	700	245	222	136

a W ciągu roku.

a During the year.

TABL. 10 (81). MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE W 2016 R. (dok.)
 JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOB IN 2016 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies – newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which vacancies – newly created jobs	z liczby ogółem w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of total number in entities em- ploying more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities em- ploying more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities em- ploying more than 9 persons
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	85	-	15	839	113	362	47
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	26	2	17	174	107	109	37
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	3	1	3	267	149	79	58
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities^Δ</i>	8	-	4	60	40	55	18
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	58	31	1	683	55	184	40
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities^Δ</i>	15	-	15	361	232	199	124
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	72	1	70	594	588	325	324
Edukacja <i>Education</i>	35	7	35	863	655	442	368
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	48	2	41	627	309	185	148
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	28	1	28	285	234	108	91
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	-	-	-	470	11	44	1

^a W ciągu roku.

^a During the year.

Bezrobocie Unemployment

TABL. 11 (82). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS JOB OFFERS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	117754	82141	66131	57126	Total registered unemployed persons
w tym kobiety	60387	41199	32687	28939	of which women
Z liczby ogółem - bezrobotni:					Of total number - unemployed persons:
dotychczas niepracujący	34307	20450	13112	9986	previously not employed
absolwenci ^a	7350	5582	3734	2761	school-leavers ^a
bez kwalifikacji zawodowych	20838	16733	17561	15331	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących					
zakładu pracy	2748	1608	3247	2755	terminated for company reasons
długotrwale bezrobotni ^b	81341	41464	37123	31437	long-term unemployed ^b
posiadający prawo do zasiłku	13416	13693	8974	8452	possessing benefit rights
posiadający co najmniej					
jedno dziecko do 6 roku życia	.	.	9719	9357	under 6 years of age
niepełnosprawni	2496	3977	4191	3667	disabled persons
Stopa bezrobocia rejestrowanego^c w %	20,6	15,2	12,5	10,8	Registered unemployment rate^c in %
Oferty pracy	110	432	756	1630	Job offers

a Za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne. b Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego. c Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 145.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej

a An unemployed school-leaver is a person who has, within the last 12 months graduated any school confirmed by a certificate, diploma or other document completion of education (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation. b Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of undergoing a traineeship and on a job occupational training. c See general notes, item 2 on page 145

S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 12 (83). BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^a

NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED FROM

UNEMPLOYMENT ROLLS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani	104700	125030	99476	94390	Newly registered unemployed persons
Z liczby ogółem:					Of total number:
kobiety	47502	60238	47146	45089	women
dotychczas niepracujący	23970	22348	21383	18145	previously not employed
zwolnieni z przyczyn dotyczących					
zakładu pracy	1170	431	4561	4178	terminated for company reasons
Bezrobotni wyrejestrowani	113268	126708	108779	103395	Persons removed from unemployment rolls
Z liczby ogółem:					Of total number:
kobiety	49954	60927	51040	48837	women
z tytułu podjęcia pracy	49704	49598	51117	50448	received jobs

a W ciągu roku. a During the year.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 13 (84). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005		2010		2015		2016	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM TOTAL								
OGÓŁEM TOTAL	117754	60387	82141	41199	68521	33930	57126	28939
WEDŁUG WIEKU BY AGE								
24 lata i mniej <i>and less</i>	28162	14918	18280	9403	11198	5615	8640	4458
25–34	35288	19879	25623	14358	20038	11368	16881	9928
35–44	23454	12371	14888	7861	14400	7748	12478	6865
45–54	25606	11943	15722	7391	12152	5780	9662	4605
55 lat i więcej <i>and more</i>	5244	1276	7628	2186	10733	3419	9465	3083
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL								
Wyższe <i>Tertiary</i>	9233	6451	10906	7502	10447	7210	9299	6560
Policealne i średnie zawodowe <i>Post-secondary and vocational secondary</i>	29087	16935	20434	10919	17368	9310	14075	7668
Średnie ogólnokształcące <i>General secondary</i>	10131	7610	9235	6242	7688	4954	6135	3994
Zasadnicze zawodowe <i>Basic vocational</i>	39234	16555	23662	9275	18878	7049	15663	6002
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe <i>Lower secondary, primary and incomplete primary</i>	30069	12836	17904	7261	14140	5407	11954	4715

TABL. 13 (84). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005		2010		2015		2016	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ^{ab} BY DURATION OF UNEMPLOYMENT ^{ab}								
3 miesiące i mniej months and less	24422	10340	25329	11030	15822	7531	16683	7060
3– 6	15193	7867	15426	8053	11605	5394	8813	4517
6–12	15468	7481	16159	8324	12839	6209	10092	5332
12–24	19366	9835	13861	7181	11642	5848	9158	5086
Powyżej 24 miesięcy More than 24 months	43305	24864	11366	6611	16613	8948	12380	6944
WEDŁUG STAŻU PRACY ^b BY WORK SENIORITY ^b								
Bez stażu pracy No work seniority	34307	19210	20450	11561	13639	7355	9986	5550
Ze stażem pracy: With work seniority:								
1 rok i mniej and less	14938	8270	12435	6932	12039	6496	11205	6329
1– 5	22430	11073	17965	8660	15010	7738	13193	6915
5–10	15522	7921	10565	5226	9833	4974	8368	4299
10–20	17600	9265	11137	5461	9468	4471	8004	3748
20–30	11418	4406	7526	2815	6292	2295	4820	1707
powyżej 30 lat more than 30 years	1539	242	2063	544	2240	601	1550	391

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

U w a g a. Według stanu w dniu 31 XII 2014 r. wśród bezrobotnych były 16282 osoby (w tym 6132 kobiet) w wieku 50 lat i więcej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

a From the date of registering in a labour office. b Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6, persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

N o t e. As of 31 XII 2014 among the unemployed were 16282 persons (of which 6132 women) aged 50 and more.

S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 14 (85). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY**^a
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					Unemployed persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	4183	2768	2074	2269	Undertaking employment in intervention works
w tym kobiety	1982	1741	1207	1328	of which women
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	1633	3674	1778	1992	Undertaking employment in public works
w tym kobiety	925	1859	1055	1064	of which women
Rozpoczęli szkolenie lub staż u pracodawcy	14745	24649	14802	13803	Started training or internship with the employer
w tym kobiety	8235	15228	9202	8509	of which women
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne	x	1331	1333	1408	Started a social useful works
w tym kobiety	x	850	895	896	of which women
Liczba zgłoszonych ofert pracy	24318	39413	36449	41934	Number of submitted job offers

a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

a During the year.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 15 (86). **WYDATKI FUNDUSZU PRACY**^a
EXPENDITURES OF LABOUR FUND^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	208,5	427,3	301,9	324,3	100,0	TOTAL
w tym:						of which:
Zasiłki dla bezrobotnych	118,8	132,4	104,4	94,1	29,0	Unemployment benefits
Szkolenia	5,3	9,5	7,0	6,2	1,9	Training
Środki na podjęcie działalności gospodarczej i wyposażenie stanowisk pracy	15,6	103,1	57,4	57,1	17,6	Means for starting of economic activity and equipping of workseat
Roboty publiczne	8,3	19,5	11,8	13,6	4,2	Public works
Prace interwencyjne	10,3	11,0	9,0	11,1	3,4	Interventional works
Stypendia za okres stażu	39,2	124,6	79,7	83,0	25,6	Scholarships for intership period

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str.145.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

a See general notes, item 3 on page 145.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

Warunki pracy

Work conditions

TABL. 16 (87). POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY ^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)

PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem – powodujących niezdolność do pracy Of total number – accidents resulting in an inability to work			SPECIFICATION	
		śmier- telnych fatal	ciężkich serious	łżej- szych light	1–3 dni days	4–20	21 dni i więcej days and more		
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM	2005	1899	15	22	1862	13	475	1301	TOTAL
	2010	2231	15	12	2204	24	579	1478	
	2015	2010	12	15	1983	27	617	1288	
	2016	2142	9	11	2122	40	776	1287	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		13	-	-	13	-	5	8	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		809	4	7	798	17	252	526	Industry
górnictwo i wydobywanie		16	-	-	16	-	2	14	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		724	4	7	713	17	237	458	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		19	-	-	19	-	4	15	electricity, gas, steam and air conditioning supply ^Δ
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		50	-	-	50	-	9	39	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		112	3	1	108	1	20	88	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		270	1	-	269	8	93	164	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa		102	-	-	102	1	26	75	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		32	-	-	32	2	17	11	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		23	-	-	23	-	15	7	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		10	-	-	10	-	4	6	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		17	-	-	17	-	2	15	Real estate activities ^Δ
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		16	-	-	16	-	5	11	Professional, scientific and technical activities

^a Zgłoszone w danym roku.
^a Registered in a given year.

TABL. 16 (87). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (cd.)**

PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W wypadkach <i>In accidents</i>			Z liczby ogółem – powodujących niezdolność do pracy <i>Of total number – accidents resulting in an inability to work</i>			SPECIFICATION
		śmier- telnych <i>fatal</i>	cięż- kich <i>serious</i>	lżej- szych <i>light</i>	1–3 dni <i>days</i>	4–20	21 dni i więcej <i>days and more</i>	
O G Ó Ł E M (dok.) <i>T O T A L (cont.)</i>								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	52	1	3	48	-	15	36	<i>Administrative and support service activities^Δ</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpiecze- nia społeczne	112	-	-	112	-	41	71	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja	106	-	-	106	3	49	53	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	429	-	-	429	8	217	193	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	24	-	-	24	-	11	12	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa	15	-	-	15	-	4	11	<i>Other service activities</i>
NA 1000 PRACUJĄCYCH (wskaźnik wypadkowości) <i>PER 1000 EMPLOYED PERSONS (accident rate)</i>								
O G Ó Ł E M	2005	6,5	0,1	0,1	6,4	0,0	1,6	4,5 TOTAL
	2010	7,5	0,1	0,0	7,4	0,1	1,9	5,0
	2015	6,4	0,0	0,0	6,3	0,1	2,0	4,1
	2016	6,6	0	0	6,6	0,1	2,4	4,0
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4,7	-	-	4,7	-	1,8	2,9	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł	10,0	0,0	0,1	9,8	0,2	3,1	6,5	<i>Industry</i>
górnictwo i wydobywanie	5,9	-	-	5,9	-	0,7	5,2	<i>mining and quarrying</i>
przetwórstwo przemysłowe	10,3	0,1	0,1	10,1	0,2	3,4	6,5	<i>manufacturing</i>
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	5,0	-	-	5,0	-	1,0	3,9	<i>electricity, gas, steam and air condition- ing supply^Δ</i>
dostawa wody; gospodaro- wanie ściekami i odpa- dami; rekultywacja ^Δ	11,5	-	-	11,5	-	2,1	9,0	<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities^Δ</i>

a Zgłoszone w danym roku.
a Registered in a given year.

TABL. 16 (87). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (dok.)***PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture) (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W wypadkach <i>In accidents</i>			Z liczby ogółem – powodujących niezdolność do pracy <i>Of total number – accidents resulting in an inability to work</i>			SPECIFICATION
		śmier- telnych <i>fatal</i>	ciężkich <i>serious</i>	łżej- szych <i>light</i>	1–3 dni <i>days</i>	4–20	21 dni i więcej <i>days and more</i>	

NA 1000 PRACUJĄCYCH (wskaźnik wypadkowości) (dok.)
PER 1000 EMPLOYED PERSONS (accident rate) (cont.)

Budownictwo	4,6	0,1	0,0	4,4	0,0	0,8	3,6	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	4,5	0,0	-	4,5	0,1	1,5	2,7	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa	5,2	-	-	5,2	0,1	1,3	3,8	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	5,5	-	-	5,5	0,3	2,9	1,9	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja	6,8	-	-	6,8	-	4,5	2,1	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1,8	-	-	1,8	-	0,7	1,1	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4,6	-	-	4,6	-	0,5	4,1	<i>Real estate activities^Δ</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1,6	-	-	1,6	-	0,5	1,1	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	5,2	0,1	0,3	4,8	-	1,5	3,6	<i>Administrative and support service activities^Δ</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	5,4	-	-	5,4	-	2,0	3,4	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja	3,3	-	-	3,3	0,1	1,5	1,7	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	14,0	-	-	14,0	0,3	7,1	6,3	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5,8	-	-	5,8	-	2,7	2,9	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa	1,8	-	-	1,8	-	0,5	1,3	<i>Other service activities</i>

a Zgłoszone w danym roku.
a Registered in a given year.

TABL. 17 (88). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a** (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which							
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>agriculture, forestry and fishing</i>	przemysł <i>industry</i>		budow- nictwo <i>construc- tion</i>	handel; naprawa pojazdów samo- chodo- wych ^Δ <i>trade; repair of motor ve- hicles^Δ</i>	transport i gospo- darka magazy- nowa <i>transporta- tion and storage</i>	opieka zdrowo- tna i pomoc społecz- na <i>human health and social work activities</i>	
			razem <i>total</i>	w tym przetwór- stwo przemy- słowe <i>of which manu- facturing</i>					
WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY CONTACT-MODE OF INJURY									
OGÓŁEM	2005	1899	12	889	817	160	144	119	219
TOTAL	2010	2231	10	1021	919	201	286	97	249
	2015	2010	19	807	714	126	287	74	311
	2016	2142	13	809	724	112	270	102	429
Kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi		64	-	30	27	4	7	-	7
<i>Contact with electrical voltage, temperature, hazardous substances and chemicals</i>									
w tym z preparatami chemicznymi <i>of which chemicals</i>		14	-	7	6	2	3	-	2
Tonięcie, zakopanie, zamknięcie <i>Drowned, buried, enveloped</i>		2	-	2	1	-	-	-	-
Zderzenie z lub uderzenie w: <i>Horizontal or vertical impact with or against:</i>									
nieruchomy obiekt <i>a stationary object</i>		518	3	145	128	25	72	33	109
obiekt w ruchu <i>object in motion</i>		398	1	217	201	27	53	22	21
w tym przez: <i>of which by:</i>									
spadający obiekt <i>falling object</i>		151	-	86	82	12	24	4	8
poruszający się lub transportowany obiekt <i>moving or transported object</i>		86	1	33	31	9	20	8	5

^a Zgłoszone w danym roku.
^a Registered in a given year.

TABL. 17 (88). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a** (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (cd.)
CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which						opieka zdrowotna i pomoc społeczna human health and social work activities
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł industry		budownictwo construction	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospodarka magazynowa transportation and storage	
			razem total	w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing				
WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY (dok.) CONTACT-MODE OF INJURY (cont.)								
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym <i>Contact with sharp, pointed, rough, coarse material agent</i>	430	3	181	167	13	57	6	130
w tym kontakt z przedmiotem ostrym <i>of which contact with sharp material agent</i>	254	2	105	97	5	42	4	75
Uwięzienie, zmiżdżenie <i>Trapped, crushed</i>	154	-	86	76	17	16	10	13
Obciążenie psychiczne lub fizyczne <i>Physical or mental stress</i>	287	-	75	64	19	37	15	75
w tym obciążenie układu mięśniowo-szkieletowego <i>of which physical stress on the muscular-skeletal system</i>	245	-	64	55	14	34	14	60
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia <i>Aggression of human or animal</i>	44	2	6	4	-	2	4	18
Pozostałe <i>Others</i>	236	4	65	54	6	23	12	54

^a Zgłoszone w danym roku.
^a Registered in a given year.

TABL. 17 (88). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (dok.)**
CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which							
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>agriculture, forestry and fishing</i>	przemysł <i>industry</i>		budow- nictwo <i>construc- tion</i>	handel; naprawa pojazdów samo- chodo- wych ^Δ <i>trade; repair of motor ve- hicles^Δ</i>	transport i gospo- darka magazy- nowa <i>transporta- tion and storage</i>	opieka zdrowo- tna i pomoc społecz- na <i>human health and social work activities</i>	
			razem total	w tym przetwór- stwo przemy- słowe <i>of which manu- facturing</i>					
PRZYCZYNY WYPADKÓW CAUSES OF ACCIDENTS									
OGÓŁEM TOTAL	2005	3482	25	1658	1533	335	305	203	404
	2010	4334	22	2128	1867	413	563	181	419
	2015	3865	39	1741	1550	244	558	125	488
	2016	4116	25	1753	1588	229	532	180	639
Niewłaściwy stan czynnika materialnego <i>Inappropriate condition of material objects/agents</i>		328	1	155	136	14	38	11	41
Niewłaściwa organizacja: <i>Inappropriate organization of:</i>									
pracy <i>work</i>		133	-	61	52	15	13	11	20
stanowiska pracy <i>work post</i>		173	1	105	94	12	26	2	6
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym <i>Absence or inappropriate use of material objects/agents</i>		349	1	181	171	21	41	8	46
Nieużywanie sprzętu ochronnego <i>Not using protective equipment</i>		63	-	38	35	2	9	-	8
Niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika <i>Inappropriate wilful employee action</i>		254	-	151	143	23	29	6	16
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracownika ^b <i>Inappropriate mental-physical condition of employee^b</i>		67	1	9	9	1	19	1	17
Nieprawidłowe zachowanie się pracownika <i>Incorrect employee action</i>		2526	18	990	892	133	334	131	429
Inne <i>Others</i>		223	3	63	56	8	23	10	56

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

^a Registered in a given year. ^b Caused by, i.a.: sudden illness, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 18 (89). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE ^a**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1087	897	760	674	TOTAL
w tym wypadki śmiertelne	10	14	2	5	<i>of which fatal accidents</i>
Wydarzenia powodujące urazy:					<i>Events causing injury:</i>
upadek osób	557	471	400	364	<i>persons falling</i>
uderzenie lub przygniecenie					<i>persons hit or crushed</i>
przez spadające przedmioty	52	56	56	46	<i>by falling objects</i>
przejechanie, uderzenie,					<i>persons run over, hit or caught</i>
pochwycenie przez środki					<i>by moving means</i>
transportu w ruchu	25	28	17	13	<i>of transport</i>
pochwycenie, uderzenie					<i>persons caught or hit</i>
przez części ruchome					<i>by moving parts of machi-</i>
maszyn i urządzeń	133	118	101	98	<i>nery and equipment</i>
uderzenie, przygniecenie,					<i>persons hit, crushed or bitten</i>
pogryzienie przez zwierzęta	134	90	63	50	<i>by animals</i>
					<i>influence of extreme</i>
działanie skrajnych temperatur	10	6	3	3	<i>temperatures</i>
działanie materiałów szkodliwych	-	-	1	1	<i>influence of hazardous</i>
inne wydarzenia	176	128	119	99	<i>materials other events</i>

^a Którym wypłacono jednorazowe odszkodowania.

Źródło: dane Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

a Who received one-off accident compensations.

Source: data of the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 19 (90). ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a

Stan w dniu 31 XII

PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Zagrożenie Hazard							
		Ogółem Grand total		związane connected with				czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery	
				ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions			
		ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed									
OGÓŁEM	2005	110,1	79,7	68,4	43,4	29,8	26,9	11,9	9,4
TOTAL	2010	109,9	86,8	73,7	55,4	22,7	21,2	13,5	10,2
	2015	99,6	78,2	68,6	53,6	19,4	17,8	11,7	6,7
	2016	97,5	75,9	63,8	48,0	23,8	20,3	10,0	7,6
sektor publiczny public sector		102,8	83,2	35,6	19,4	56,2	54,1	11,0	9,7
sektor prywatny private sector		95,9	73,7	72,2	56,5	14,1	10,3	9,7	6,9
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		43,4	31,1	41,0	28,7	0,8	0,8	1,6	1,6
Agriculture, forestry and fishing									
Przemysł Industry		135,1	109,3	103,3	84,8	17,5	13,9	14,2	10,6
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		100,4	71,6	70,3	56,3	20,8	10,6	9,3	4,7
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		139,5	111,4	111,2	90,6	18,2	14,8	10,1	6,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^{aa}		143,3	143,3	37,8	37,8	10,7	10,7	94,8	94,8
electricity, gas, steam and air condi- tioning supply ^{aa}									
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^{aa}		83,9	70,7	65,7	59,7	11,9	6,2	6,2	4,7
water supply; sewerage, waste management and remediation activities									

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 146.

a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 6 on page 146.

TABL. 19 (90). ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a (dok.)

Stan w dniu 31 XII

PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Zagrożenie Hazard								
	Ogółem Grand total		związane connected with				czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery		
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions				
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed									
Budownictwo Construction	115,2	47,5	63,2	16,4	37,1	18,2	14,9	12,9	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	11,3	8,7	6,0	4,5	4,8	4,0	0,5	0,3	
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	201,9	190,7	9,3	5,0	185,1	182,5	7,5	3,2	
Informacja i komunikacja Information and communication	–	–	–	–	–	–	–	–	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	84,5	20,8	72,9	20,8	–	–	11,6	–	
Edukacja Education	1,1	1,1	1,1	1,1	–	–	–	–	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	37,4	22,5	30,3	15,5	–	–	7,1	7,1	

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 146.

a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 6 on page 146.

TABL. 20 (91). ZATRUDNIENI NA STANOWISKACH PRACY, DLA KTÓRYCH DOKONANO OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO^a W 2016 R.
PAID EMPLOYEES ON POSITION FOR WHICH EVALUATION OF OCCUPATIONAL RISK WAS DONE^a IN 2016

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Przepr wadzenie oceny ryzyka zawodo wego <i>Evaluation of occupa tional risk</i>	Wylimino wanie lub ogranicze nie ryzyka zawodo wego <i>Elimination or limitation of occupa tional risk</i>	Środki zastosowane do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego <i>Appliance of means to elimination or limitation of occupational risk</i>		
			techniczne <i>technical</i>	organiza cyjne organiza tional	ochrony indywidual nej <i>individuality protection</i>
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości <i>per 1000 paid employees of total surveyed</i>					
OGÓŁEM TOTAL	307,2	166,0	51,1	61,5	112,2
sektor publiczny <i>public sector</i>	161,6	95,6	23,2	18,5	80,1
sektor prywatny <i>private sector</i>	350,6	187,0	59,4	74,3	121,8
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	250,0	309,0	32,0	13,9	263,1
Przemysł <i>Industry</i>	344,3	195,2	65,0	70,4	133,3
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	155,9	87,3	19,9	33,0	70,7
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	366,3	204,8	70,2	77,4	134,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	92,2	91,7	77,0	46,8	83,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities^Δ</i>	359,0	210,3	4,5	10,9	198,1
Budownictwo <i>Construction</i>	406,7	264,2	94,3	88,6	232,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	301,0	127,4	27,4	85,9	29,9
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	232,7	115,0	31,2	26,4	86,2
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	248,8	56,1	6,1	4,7	41,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	479,5	164,4	164,4	164,4	164,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities^Δ</i>	326,4	128,5	0,0	17,4	111,1
Edukacja <i>Education</i>	46,8	8,0	6,5	7,6	0,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	217,1	109,0	31,2	23,8	96,8
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	-	-	-	-	-

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 146.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 6 on page 146.

TABL. 21 (92). **CHOROBY ZAWODOWE**
OCCUPATIONAL DISEASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>		SPECIFICATION	
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	na 100 tys. zatrudnionych <i>per 100 thous. paid employees</i>		
OGÓŁEM	2005	92	39,7	TOTAL
	2010	80	32,4	
	2015	86	35,9	
	2016	72	29,6	
Pylice płuc		19	7,8	<i>Pneumoconioses</i>
Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu		1	0,4	<i>Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust</i>
Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli, z trwałym upośledzeniem sprawności wentylacyjnej płuc		-	-	<i>Chronic obstructive bronchitis which causes airflow limitation</i>
Astma oskrzelowa		2	0,8	<i>Bronchial asthma</i>
Alergiczny nieżyt nosa		1	0,4	<i>Allergic rhinitis</i>
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym		8	3,3	<i>Chronic voice disorders due to excessive vocal effort</i>
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi		5	2,1	<i>Malignant neoplasms induced by human carcinogens present in work environment</i>
Choroby skóry		9	3,7	<i>Skin diseases</i>
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy		6	2,5	<i>Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed</i>
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy		3	1,2	<i>Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way job is performed</i>
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem		4	1,6	<i>Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear or sensoneural type</i>
Zespół wibracyjny		-	-	<i>Vibration syndrome</i>
Choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi		1	0,4	<i>Diseases of visual system induced by physical, chemical or biolo- gical agents</i>
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa		11	4,5	<i>Infectious and parasitic diseases or their sequels</i>

Źródło: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

Source: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 22 (93). KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH
DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a

Stan w dniu 15 XII

PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a

As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Posiłki profilak- tyczne <i>Preven- tive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżyw- cze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pienięż- ne <i>Special pay</i>	Skróco- ny czas pracy <i>Short- time work</i>	Dodat- kowe urlopy <i>Extra leaves</i>	Uprawnie- nia wynika- jące z pracy w szczegól- nych warun- kach ^b <i>Entitle- ments arising from work in particular conditions^b</i>
OGÓŁEM	2005	18515	41600	3228	17840	1637	4171	14957
TOTAL	2010	17516	35679	2115	14331	1165	4085	554
	2015	16525	20945	2135	10468	617	1991	269
	2016	16791	21736	1379	10956	716	1292	296
sektor publiczny <i>public sector</i>		3512	4192	327	4555	373	1155	213
sektor prywatny <i>private sector</i>		13279	17544	1052	6401	343	137	83
w tym: <i>of which:</i>								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		524	290	20	–	3	5	–
Przemysł <i>Industry</i>		12858	16696	1206	8861	367	223	82
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>		901	1153	147	778	3	3	9
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>		10605	12675	891	6367	354	199	29
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply^Δ</i>		241	1952	68	1353	–	7	43
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities^Δ</i>		1111	916	100	363	10	14	1
Budownictwo <i>Construction</i>		1234	1557	30	103	–	1	3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>		425	551	–	43	33	18	2
Transport i gospodarka magazynowa ^Δ <i>Transportation and storage</i>		1431	846	123	1610	1	790	65
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>		2	–	–	74	4	4	–
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities^Δ</i>		260	285	–	152	2	2	–
Edukacja <i>Education</i>		4	9	–	113	–	–	–
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>		53	1502	–	–	306	249	144

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 146. ^b Lub w szczególnym charakterze.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 6 on page 146. ^b Or particular character.

TABL. 23 (94). ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHOROÓB ZAWODOWYCH^aOCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Liczba świadczeń Number of benefits		Średni koszt świadczeń w zł na 1 świadczenie Average cost of benefits in zł per 1 benefit	
		ogółem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensa- tions	ogółem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensa- tions
OGÓŁEM	2005	511	488	2504,31	2334,02
TOTAL	2010	632	607	3252,37	3232,13
	2015	703	677	4035,28	3762,63
	2016	743	736	4397,71	4356,39
sektor publiczny <i>public sector</i>		213	210	4201,41	4174,29
sektor prywatny <i>private sector</i>		530	526	4476,60	4429,09
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		12	10	6416,67	6620,00
Przemysł <i>Industry</i>		409	405	4111,00	4045,68
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>		12	11	5150,00	4909,09
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>		361	358	3983,93	3919,27
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i> ^Δ		12	12	4008,33	4008,33
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i> ^Δ		24	24	5554,17	5554,17
Budownictwo <i>Construction</i>		56	56	7475,00	7475,00
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles</i> ^Δ		60	60	3358,33	3358,33
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>		27	27	4374,07	4374,07
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>		2	2	2350,00	2350,00
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i> ^Δ		12	12	7833,33	7833,33
Edukacja <i>Education</i>		3	3	3600,00	3600,00
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>		162	161	4082,72	4061,49

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 146.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 6 on page 146.